

ÅRSSTUDIUM I IDRETT OG SAMFUNN 2022/2023

INDIVIDUELL HJEMMEEKSAMEN

I

HISTORISKE PERSPEKTIVER PÅ IDRETT (IS 200)

Utlevering av oppgave: torsdag 13. november 2022 kl. 12.00 i WISEflow

Innlevering av oppgave: torsdag 20. november 2022 innen kl. 14.00 i WISEflow

Du får nå tre oppgaver. Besvar hver av dem ved hjelp av kurslitteratur og eventuelle andre kilder.

Vær nøyaktig med å gi referanser slik at det går tydelig fram hva forfatteren/forfatterne mener (og hvor i litteraturen/boka/artikkelen han/hun/de har sagt dette) og hvilke konklusjoner eller konsekvenser du drar av det.

For hver av oppgavebesvarelsene skal du skrive maksimalt 1300 ord (totalt 3 900 ord). Teksten skrives i skrifttype Times, 12 p. størrelse, 1,5 i linjeavstand. Start hver oppgave på ny side. Husk oppgave-overskrift

1. Gjør rede for og drøft statlige inngrep i idrettskonflikter i Norge mellom 1880 og 1940.
2. Drøft hvilken betydning kjønn og klasser hadde for idrettens utvikling i Storbritannia på 1800-tallet.
3. Drøft fotballen historiske rolle som lokal og/eller nasjonal identitetsbygger.

ÅRSSTUDIUM I IDRETT OG SAMFUNN 2022/2023

INDIVIDUELL HEIMEEKSAMEN

I

HISTORISKE PERSPEKTIVER PÅ IDRETT (IS 200)

Utlevering av oppgåve: fredag 13. november 2022 kl. 12.00 i WISEflow

Innlevering av oppgåve: fredag 20. november 2022 innan kl. 14.00 i WISEflow

Du får nå tre oppgåver. Svar kvar av dei ved hjelp av kurslitteratur og eventuelle andre kjelder.

Vær nøyaktig med å gi referansar kjem tydeleg fram kva forfattaren/forfattaren meinte (og kvar i litteraturen/boka/artikkelen han/hun/de har sagt dette) og kva slags konklusjonar eller konsekvensar du drar av det.

For kvar av oppgåvene skal du skrive inntil 1300 ord (totalt 3 900 ord). Teksta skrivast i skrifttype Times, 12 p. størrelse, 1,5 i linjeavstand. Start kvar oppgåve på ny side. Hugs oppgåve-overskrift

1. Grei ut om og drøft statlege inngrep i idrettskonfliktar i Norge mellom 1880 og 1940.
2. Drøft kva slags betydning kjønn og klassar hadde for idrettens utvikling i Storbritannia på 1800-tallet.
3. Drøft fotballen historiske rolle som lokal og/eller nasjonal identitetsbygger.

Sensorveiledning:

1. Gjør rede for og drøft statlige inngrep i idrettskonflikter i Norge mellom 1880 og 1940.

Oppgaven er relatert til følgende læringsmål: Studenten skal etter gjennomført emne kunne

- beskrive *sentrale utviklingslinjer i den moderne idretten* fra den engelske sporten til *moderne tid*
- gjennomføre selvstendig og kritisk gransking og dokumentasjon av idrettshistoriske hendelser og utviklingstrekk

Besvarelsen bør bygge på Goksøy 2022 (s.65 og for temaet tilliggende sider). Den krever kjennskap til pensum, men også evne til kritisk refleksjon med utgangspunkt i oppgavetemaet. Særlig viktig i denne refleksjonen er idrettens selvstendighet og uavhengighet fra statsmakten. Hvor langt rekker den?

Utgangspunktet for en god besvarelse bør være nettopp dette: at idretten hevder å være en uavhengig folkebevegelse bygget på frivillighet. Norge har, med unntak av okupasjonsårene 1940-45, aldri hatt statsidrett. Likevel har idretten både fått statsstøtte og vært avhengig av offentlig velvilje (nevnt gjerne eksempler på dette). Staten har på sin side vært i en posisjon der den kan forvente og til en viss grad forlange at idretten (besvarelsen bør fastslå hva som menes med 'idretten' her; nemlig den sentrale idrettsorganisasjonen) holder orden i sitt hus og ikke framstår som en bevegelse som er i konflikt med seg selv.

Besvarelsen bør deretter gå inn på de fire konkrete tilfellene av slik inngripen som er nevnt i pensum (s. 65) og gjøre rede for de aktuelle konfliktlinjer. Den bør drøfte hva det var som fikk staten til å gripe inn, og hvorfor akkurat denne konflikten eller denne situasjonen ble så utålelig. Den bør også drøfte hvordan idretten reagerte på denne inngripen og hva som ble resultatet av den: ble konflikten løst eller var det fortsatt uenighet som lå og ulmet?

En god besvarelse vil ha med dette, samt vise forståelse for hvordan den aktuelle sosiale, organisasjonsmessige og politiske konteksten innvirket på de nevnte sakene. Den vil klare å sette tilfellene inn i en helhetlig, drøftende ramme. En forutsetning er også god kilde- og litteraturbruk.

2. Drøft hvilken betydning kjønn og klasser hadde for idrettens utvikling i Storbritannia på 1800-tallet.

Dette spørsmålet er relevant for læringsmålene om at studenten skal kunne «beskrive sentrale utviklingslinjer i den moderne idretten fra den engelske sporten til moderne tid» og «diskutere idrettens historiske rolle i forhold til et fenomen som kulturell identitet på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå».

Studenten bør beskrive den historiske konteksten på 1800-tallet, særlig med tanke på fremveksten av *industriamfunnet*. *Amatørbegrepet* er grunnleggende når en skal svare på dette spørsmålet, da Collins 2013 beskriver dette som *middelklassens* reaksjon på *arbeiderklassens* inntog i idretten. Studenten står fritt til å avgrense oppgaven til f.eks. tiden etter 1840. Men dersom studenten velger en periodisering som går helt tilbake til 1800, så ber hen også nevne hvordan det britiske *aristokratiet* viste gradvis mindre interesse for sport fra denne tiden.

Når det gjelder kjønnsdimensjoner, så bør studenten nevne hvordan 1800-tallets sport ble grunnlagt på et eksplisitt skille mellom menn og kvinner, det *maskuline* og det *feminine*. De bør også komme inn på *barrierer for kvinners idrettsdeltagelse* på denne tiden.

Det bør dessuten telle positivt om studenten trekker frem sammenhengen mellom kjønn og klasse, for eksempel ved å peke på sammenhengen mellom amatørbegrepet og maskulinitetsideal i idretten. Det er også positivt dersom studenten klarer å se begge deler opp mot større trender i samfunnet, som f.eks. nasjonalisme og sosialdarwinisme.

Spørsmålet er hovedsakelig rettet mot pensumboken Collins 2013 og krever at studentene referer til denne boken (eller evt. finner tilsvarende bøker/artikler utenfor pensum). Det bør imidlertid telle positivt dersom studentene *i tillegg* klarer å trekke inn annen pensumlitteratur, som Goksøy 2022.

Et svar på lavt nivå (E,F) har bare med noen av disse elementene

Et middels svar (C,D) har med det meste og dessuten god kontroll på sitathenvisninger.

Et svar av høyt nivå (A,B) har med det meste av elementene over, men er i tillegg bedre på kildebruk og tolkning av kilder/pensum/sekundærlitteratur.

3. Drøft fotballens historiske rolle som lokal og/eller nasjonal identitetsbygger.

Studenten skal etter gjennomført emne kunne

- diskutere idrettens historiske rolle i forhold til et fenomen som kulturell identitet på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå
- gjennomføre selvstendig og kritisk gransking og dokumentasjon av idrettshistoriske hendelser og utviklingstrekk
- demonstrere evne til å kunne bruke og formidle grunnleggende idrettshistorisk kunnskap

En basis for besvarelsen bør være et grunnriss av fotballens historiske utvikling og en definisjon av begrepet identitet. Om en klar definisjon mangler, bør i det minste bruken av begrepet demonstrere en god forståelse av hva identitet er og hvordan dette fenomenet kan fungere. Momenter som tilhørighet og fellesskap kan gjerne trekkes inn her.

Den påfølgende drøftingen bør nettopp være en gjennomgang av konkrete, empiriske eksempler der det har vært tydelig at fotballen har spilt en rolle som identitetsbygger og en diskusjon av hvordan identiteten har kommet til uttrykk gjennom fotballen, og ta med symbolbruk, sanger (tekster), evt uniformering, samt drøfte konteksten denne konkrete identiteten har kommet til uttrykk i: er den nasjonal, regional eller lokal? Er den klasse- eller kjønnsbasert? Hvordan gir den seg utslag, og hvilken betydning får den?

En god besvarelse vil ha med de fleste av de momentene som er nevnt over og klare å sette dem inn i en helhetlig, drøftende ramme. En forutsetning er også god kilde- og litteraturbruk.

Besvarelsen bør bygge på Goksøy 2014, kap.4 (s. 88-114), men gjerne også trekke inn annen relevant litteratur (som det finnes mye av).